

Dyslexieprotocol RLS 2022-2023

november 2022

Ondersteuningsteam, mw. L. Steemers

Inhoud

1. Visie van het Rijnlands Lyceum Sassenheim.....	2
2. Begeleiding van dyslectische leerlingen	3
3. Aangepaste regelingen voor leerlingen met een dyslexieverklaring	3
1. Extra tijd	3
2. Aangepaste normering	3
3. Lay-out	4
4. Dispensatieregeling.....	4
5. Voorleesfunctie en computergebruik	4

1. Visie van het Rijnlands Lyceum Sassenheim

Het Rijnlands Lyceum Sassenheim heeft een dyslexiebeleid geformuleerd met als doel de dyslectische leerlingen een eerlijke kans te geven het diploma te halen dat past bij de capaciteiten van die leerling. Uitgangspunt is dat de leerling na het behalen van een diploma voldoende kennis en vaardigheden in huis heeft om een vervolgopleiding met succes te kunnen starten. Voorop staat dat het diploma van een leerling met dyslexie hetzelfde is als het diploma van andere leerlingen. Dit betekent dat voor leerlingen met dyslexie dezelfde eindtermen gelden. Op weg naar deze eindtermen kan een dyslectische leerling echter gebruik maken van extra ondersteuning en faciliteiten. Doelstelling van deze extra ondersteuning is altijd om de leerling zelfstandig te maken en de kans te geven zo goed als mogelijk te presteren.

Alle leerlingen met dyslexie krijgen in de brugklas de mogelijkheid deel te nemen aan een viertal dyslexietrainingen. Deze trainingen zijn een belangrijke eerste stap om de leerlingen vaardigheden aan te leren om goed met de dyslexie om te leren gaan. De leerlingen vergroten hun zelfvertrouwen en zelfredzaamheid. Vanaf de brugklas worden leerlingen door de dyslexiecoach begeleid in het oplossen van mogelijke problemen. Alle leerlingen met dyslexie hebben daarnaast recht op extra tijd en in de onderbouw voor de talen een aangepaste normering. Eventuele extra voorzieningen zoals het gebruik van een voorleesfunctie bij ED-toetsen, kunnen in overleg met en na toestemming van de dyslexiecoach aangeboden worden. In het leerlingvolgsysteem wordt bij aanmelding én inlevering van de dyslexieverklaring, de leerling direct de faciliteiten geboden. Wil een leerling hier geen gebruik van maken, dan kan dit worden doorgegeven aan de mentor. De betrokken afdelingsleider is verantwoordelijk voor de uitvoering van datgene wat er is afgesproken en wat er in het leerlingvolgsysteem staat voor het schooljaar.

Uitgangspunt bij toepassing van het dyslexiebeleid is dat dit beleid uitsluitend van toepassing is voor een leerling die in het bezit is van een door een BIG geregistreerde psycholoog/orthopedagoog verstrekte dyslexieverklaring.

Wanneer bij een leerling lopende zijn middelbare school carrière het vermoeden van dyslexie wordt gesignaleerd, zal er een dyslexieonderzoek bij de gemeente moeten plaatsvinden.

2. Begeleiding van dyslectische leerlingen

Leerlingen met een dyslexieverklaring worden begeleid door hun mentor en de dyslexiecoach. De mentor begeleidt de leerling bij de dagelijkse gang van zaken op school. De dyslexiecoach coacht daarbij de dyslectische leerlingen bij problemen die gerelateerd zijn aan dyslexie. In de brugklas hebben de leerlingen 2 coachingsgesprekken per jaar. Afhankelijk van de wensen en behoeften van de leerling vinden er meerdere gesprekken plaats. Vanaf klas 3 kan de leerling nog steeds een beroep doen op de coach, maar ligt het initiatief voor deze gesprekken bij de leerling. Als een leerling behoefte heeft aan extra ondersteunende maatregelen bespreekt hij of zij dit altijd eerst met de dyslexiecoach. De dyslexiecoach bepaalt in overleg met de afdelingsleider en de zorgcoördinator of aan de wensen van de leerling tegemoet gekomen kan worden.

In de brugklas kunnen leerlingen dyslexietrainingen volgen. De cursus richt zich op het vergroten van de zelfredzaamheid en het zelfvertrouwen van leerlingen met dyslexie. Door middel van oefeningen, gesprekken en rollenspellen geven we leerlingen handvatten, waarmee zij op school goed om kunnen gaan met hun dyslexie. De cursus bestaat uit vier leerling-bijeenkomsten.

3. Aangepaste regelingen voor leerlingen met een dyslexieverklaring

Er kunnen standaard de volgende aangepaste regelingen aangeboden worden:

1. Extra tijd

Een dyslectische leerling heeft in de niet-examenklassen recht op maximaal 10 minuten extra tijd bij (centrale) proefwerken in de toetsweken.

Een dyslectische leerling heeft in geval van examentoetsen recht op maximaal 10 minuten extra tijd per lesuur.

Bij het Centraal Examen geldt een verlenging van de duur van het examen met ten hoogste 30 minuten (melding aan inspectie).

Om problemen tijdens reguliere lessen zoveel mogelijk te voorkomen wordt docenten dringend geadviseerd om voor proefwerken en schriftelijke overhoringen, die buiten de toetsweken worden afgenomen, oplossingen te zoeken om de toets voor een dyslectische leerling binnen een lesuur mogelijk te maken. Docenten kunnen er bijvoorbeeld voor kiezen wanneer de toets 50 minuten in beslag neemt voor de dyslectische leerlingen een aantal opdrachten aan te wijzen die zij niet hoeven maken.

2. Aangepaste normering

Bij de vakken Nederlands, Engels, Frans en Duits hebben dyslectische leerlingen recht op een aangepaste normering bij toetsen in de onderbouw.

Bij School Examens en het Centraal Examen geldt echter **geen** aangepaste normering.

Nederlands:

- Bij schrijfp opdrachten (toetsen) wordt een maximale aftrek gehanteerd van 2 punten voor taal en spelling.
- Herhalingen van typisch dyslectische spelfouten (klinkers omdraaien, woorden fonetisch schrijven) worden in schrijfp opdrachten niet meegerekend.
- Bij woorddictees wordt bij fonetisch gespelde woorden een halve punt afgetrokken (in plaats van één punt).

- Bij toetsen die alleen de spellingvaardigheid toetsen kan een dyslectische leerling niet lager halen dan een 3.
- In overleg met de docent Nederlands kan een leerling gebruik maken van luisterboeken.

Engels, Frans en Duits:

- Er wordt als volgt nagekeken: de toetsen van niet dyslectische leerlingen worden eerst nagekeken om te zien welke fouten zij hebben gemaakt. Dan pas worden de toetsen van de dyslectische leerlingen nagekeken. Maken ze dezelfde fout, dan wordt het ook aangerekend. Typische dyslectische spelfouten zoals klinkers omdraaien, woorden fonetisch schrijven, worden wel aangekruist maar niet fout gerekend.
- Grammatica fouten, dingen die geleerd hadden kunnen worden, worden *regulier beoordeeld*.
- Als er een tussentoets gegeven wordt is het soms niet mogelijk om extra tijd te geven, omdat de leerlingen weer les hebben. De toetsen worden zo gemaakt dat die in 50 minuten te maken zijn of de docenten plannen de lessen zo dat er ruimte is voor uitloop. De docent vertelt eventueel aan de dyslectische leerling welke oefening hij kan overslaan. De achterliggende gedachte is dat dyslectische leerlingen vaak niet aan de laatste oefening(en) toe komen, terwijl daar juist het inzicht wordt getoetst. De leerling krijgt dan een aangepaste norm (tenzij hij natuurlijk alsnog de betreffende oefening gemaakt heeft).
- In overleg met de docent kan een leerling gebruik maken van luisterboeken.
- Voor de luistervaardigheid geldt het volgende: de leerlingen krijgen extra tijd, om tussendoor te schrijven en lezen (van de opgaven). Niet om het extra vaak te luisteren.
- Daarnaast zullen wij de leerlingen adviseren om met hulpprogramma's en sites zoals "wrts" en "Quizlet" te werken.

3. Lay-out

Lesmateriaal en testmateriaal moeten duidelijk, overzichtelijk en in getypte vorm aangeboden worden. Alle leerlingen krijgen proefwerken aangeboden in lettertype Arial puntgrootte 12 en regelafstand 1.5.

4. Dispensatieregeling

Een eventuele vrijstelling voor een moderne vreemde taal, met uitzondering van Engels, kan op schriftelijk verzoek van de ouders/verzorgers door de school worden verleend. Een dispensatie kan, afhankelijk van de profielkeuze, worden verleend vanaf VWO 4. In het schriftelijke verzoek moet door de ouders/verzorgers staan opgenomen dat de mogelijke consequenties van een vrijstelling, nu en in de toekomst, geheel binnen de verantwoordelijkheid van ouders/verzorgers vallen. De school zal nimmer aansprakelijk kunnen worden gesteld voor de mogelijke gevolgen van een vrijstelling op studie- en beroepskeuze. De afdelingsleider beslist, in overleg met de conrector en dyslexiecoach, of een dispensatieverzoek wordt gehonoreerd.

5. Voorleesfunctie en computergebruik

Dyslectische leerlingen kunnen gebruik maken van de voorleesfunctie in Office 365. Tijdens de coaching is er ruimte leerlingen te ondersteunen in het gebruik van het programma. Het is voor leerlingen in de bovenbouw mogelijk bepaalde (school)examentoetsen (ED) via de voorleesfunctie in Office 365 te maken. Dyslectische leerlingen mogen daarnaast hun (school)examentoetsen na overleg met de dyslexiecoach en afdelingsleider op de computer uitwerken. Hierbij staat de functie voor het gebruik van een woordenboek uit, de spellingscontroller staat aan. Leerlingen die hiervan gebruik willen maken, geven dit aan het begin van het schooljaar door aan de dyslexiecoach, zodat dit opgenomen kan worden in het leerlingvolgsysteem van de leerling.